

**Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності**

**КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН
ЛЮДСЬКОГО ДУХУ
(БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ
ОСМИСЛЕННЯ)**

**Збірник тез доповідей міжнародної курсантсько-
студентської наукової конференції
від 15-16 листопада 2011 року**

Львів-2011

Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення): Зб. тез міжнар. курсантсько-студентської наук. конф. – Л.: ЛДУ БЖД, 2011. – 480 с.

Редакційна колегія: *Ковалишин В.В.*, канд. техн. наук, доцент;
Голубко В.Є., д-р іст. наук, професор;
Лабач М. М. канд. філолог. наук, доцент
(відповідальний редактор);
Лаврецький Р. В., канд. іст. наук, доцент;
Кульчицька М. О., канд. філолог. наук;
Вербицька Л. О., старший викладач;
Шелюх О. М., викладач;
Хлипава Г. Г., викладач.

Збірник укладено за тезами доповідей Міжнародної курсантсько-студентської наукової конференції «Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення)», 15-16 листопада 2011 р.

Матеріали друкуються українською, російською та англійською мовами

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- Секція 1* Соціокультурний вимір науки;
- Секція 2* Історіософське осмислення культури;
- Секція 3* Велетні духу світової культури;
- Секція 4* Соціум як фактор становлення і розвитку людини;
- Секція 5* Національна культура в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів;
- Секція 6* Розмаїття і естетика культурних феноменів.

За оригінальність і точність наведеної інформації, достовірність фактографічного матеріалу та правильність оформлення тез відповідають автори опублікованих матеріалів та їх наукові керівники.

СЛОВО ДО ЧИТАЧА

Обрії надбаного світовою культурною традицією воістину незорі: неможливо в повній мірі осмислити і проаналізувати все, що примножено стараннями багатьох поколінь талановитих людей у різних її сферах. Але можливо активно пізнавати цей безмежний космос, усвідомлюючи, що процес пізнання – нескінченний. От і цей збірник тез виступів на Міжнародній конференції «Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення)» є вагомим підтвердженням того, як наша молодь – курсанти і студенти України та з-поза її меж – долучаються до пізнання й вивчення дбайливо вирощеного на ниві культури.

Спостерігаючи за тим, що відбувається в сучасному світі, бачимо: процеси глобалізації стосуються не лише економіки й політики, але виявляються й у культурній інтеграції та уніфікації, чому сприяють, зокрема, новітні інформаційні технології. Більшість учених вбачають у цих процесах негативні тенденції, бо вони можуть призвести до втрати духовності, національних культурних традицій, зокрема, в тих країнах, які не мають сильної “гуманітарної аури” (Ліна Костенко), потужного інформаційного поля, не можуть належно представити свою культуру в світі, не готові прийняти глобалізаційні виклики ХХІ століття.

Відомо, що без культури неможливо сформувати високодуховну особистість, складно вибудувати пріоритетні моральні цінності, зробити потребу пізнання духовного багатства першочерговою. Саме тому так важливо, аби покоління, яке народилося, живе й розвивається в нинішньому суспільстві (незалежно в якій країні) вивчало, пізнавало, розуміло, пропагувало цінність своїх рідних культурних надбань, що складають барвисте мозаїчне панно світової культури, задумувалося над проблемами, які набули вже планетарного масштабу і торкаються кожного з нас.

Представлені на конференції і до друку доповіді згруповані в 6 секцій: «Соціокультурний вимір науки», «Історіософське осмислення культури», «Велетні духу світової культури», «Соціум як фактор становлення і розвитку людини», «Національні культури в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів», «Розмаїття і естетика культурних феноменів». Окреслюючи тематику конференції саме в такий спосіб, ми мали на меті розширити традиційне розуміння поняття «культура» від вузького, загальноприйнятого, зокрема, й у молодіжному середовищі, що трактує його найчастіше лише як суму артефактів або культуру поведінки, до більш широкого, розпростороного в усі чи більшість сфер життя й діяльності людини.

«Колись молоде серце Європи буде битися в Україні», – хотілося б, аби ці слова Оксани Пахльовської були пророчими. Сподіваємося: дослідницькі спроби нашої чудової молоді, результатом яких є збірник, що його пропонуємо Вам, наближують цей час.

Марта Лабач, завідувач кафедри українознавства Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

УДК : 316.7

ПРЕДМЕТНА СФЕРА ДОСЛІДЖЕННЯ КУЛЬТУРИ У СОЦІОЛОГІЇ

Матвійчук Т., старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, канд. соціол. наук
Львівський інститут економіки і туризму (Львів)

Культура як середовище існування людини соціальної є одним із найбільш цікавих об'єктів дослідження соціологічної науки. З метою оптимізації наукових пошуків у сфері культури функціонує окрема соціологічна теорія середнього рівня – соціологія культури. Зважаючи на багатоманітність у трактуванні та понятійно-категоріальному визначенні поняття «культура», варто чітко наголосити на тих предметних аспектах дослідження культури в соціології, які не можуть бути достатньо вивченими в наукових пошуках інших наукових напрямків.

Обґрунтування наукової ваги досліджень у сфері культури чудово підтверджується визначенням поняття культури, яке пропонує Папська комісія у справах культури: «Культура існує завдяки людині, через людину і для людини. Вона – підсумок людської діяльності, людського пошуку суті, людських звичаїв та етики. Культура настільки природна для людини, що людська природа може виявлятися лише через культуру» [2, 10].

Предметну сферу досліджень соціології культури можна охарактеризувати за допомогою поняття «соціокультурне», яке позначає невід'ємний взаємозв'язок між сферою соціальною та культурною. Передумовою можливості природного функціонування цих двох сфер є паралельне їх існування. Більше того, поняття «культура» і «суспільство» у глибокому своєму сенсі мають багато синонімічних символів.

Формування поля дослідження соціокультурного аналізу відбувається в традиції рефлексії суспільства та культури [1, 53].

Існує великий діапазон інтерпретацій понять «суспільство» та «культура», у якому одночасно відбувається і наближення, і розмежування різноманітних проявів соціальної реальності.

Важливим елементом існування культури є символи.

Адже вся людська діяльність організовується з допомогою використання символів [3, 31].

Цілком можливо, що дослідження символів є чи не єдиним зручним способом пояснення феномену культури за допомогою соціології.

Література

1. Малес Л. Вивчаючи тексти культури: соціокультурний аналіз, як пізнавальна стратегія соціології : монографія / Людмила Малес. - К. : КІС, 2011. – 325 с.
2. Про душпастирський підхід до культури / Пер. з англ. О. Мандрика. – Львів : Свічадо, 2010. – 80 с.
3. Seeing ourselves : classic, contemporary, and cross-cultural readings in sociology / edited by John J. Macionis, Nijole V. Benokraitis. – 5th ed.

<i>Манучарова О.</i> МОТИВАЦІЯ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ.....	31
<i>Матвійчук Т.</i> ПРЕДМЕТНА СФЕРА ДОСЛІДЖЕННЯ КУЛЬТУРИ У СОЦІОЛОГІЇ.....	34
<i>Мацшин О.</i> НАБУТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІМИ МЕДИКАМИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРОЛОГІЯ».....	36
<i>Митюк О.</i> ОНІМНА ТА АПЕЛЯТИВНА НОМІНАЦІЯ ОСОБИ В УСМІШКАХ ОСТАПА ВИШНІ.....	39
<i>Новікова А.</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ МОВИ ТА СПІЛКУВАННЯ.....	42
<i>Сірко Ю.</i> "Я-КОНЦЕПЦІЯ" В СТРУКТУРІ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ.....	45
<i>Слободецька А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ В МИСТЕЦЬКИХ ПОСТМОДЕРНИХ ТЕКСТАХ КУЛЬТУРИ.....	48
Секція 2	

Історіософське осмислення культури

<i>Адольф М.</i> СИМВОЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.....	52
<i>Галич В.</i> ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА.....	56
<i>Гнатюк О.</i> СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ОСОБАМИ ІЗ НАРКОТИЧНОЮ ТА АЛКОГОЛЬНОЮ ЗАЛЕЖНІСТЮ.....	59
<i>Гук О.</i> СТАТУС ЖІНКИ У ВІЗАНТІЙСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	63
<i>Драч К.</i> ДАВНЯ УКРАЇНСЬКА МІФОЛОГІЯ І ЇЇ ВІДЛУННЯ В СУЧАСНОСТІ.....	65
<i>Зубік Н.</i> КОЗАЦЬКА ПІСНЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ.....	67
<i>Кінчеші О.</i> ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ.....	69